

Muzicograma literelor

Prof.înv.primar Olimpia Bogdan, Școala Gimnazială „Horea, Cloșca și Crișan” Turda

Pandemia de Covid-19 a afectat întreaga societate, dar mai ales educația. Profesori, directori, responsabili în educație s-au trezit în fața unei mari provocări și a unor încercări cu care nu s-au mai confruntat până în acel moment.

Deși, de mulți ani, educația cochetază cu tehnologia și multe școli au dezvoltat rețele de educație bazate pe noile tehnologii, în momentul închiderii școlilor și a trecerii în on-line a orelor de predare, nimeni nu a știut ce are de făcut, cum trebuie să arate o oră care se desfășoară exclusiv într-o rețea tehnologizată. Fiecare a băjbăit și a făcut pași mărunți pentru a nu pierde legătura cu elevii și cu părinții acestora. Toată lumea a încercat să ușureze învățarea celor care nu erau familiarizați cu tehnologiile moderne sau chiar și cu cei care nu aveau acces la internet.

În perioada de trecere a școlii în on-line resursele digitale erau puține, sau cel puțin nu erau adaptate pentru toate nevoile zilnice de la clasă.

Pentru mine, care am prins perioada de predare on-line atât la clasa pregătitoare cât și la clasa I, a fost cea mai mare provocare din toată cariera mea de dascăl.

Cu toții știm cât de importantă este clasa I. În această perioadă se pune accentul pe învățarea scrisului de mână.

Chiar dacă în ultimii ani, scrierea de mână a fost marginalizată, iar calculatoarele au luat locul stiloului, se cunoaște importanța și utilitatea scrisului de mână. Scrisul de mână este necesar în foarte multe situații: susținerea unor examene/teste, semnarea unor acte, luarea unor notițe etc.

Constantin Cucos spunea că „Prin scris, cultura omenirii este asimilată, teaurizată, actualizată, generată. Datorită acestei capacități, indivizii și comunitățile devin „nemuritoare”, dăinuie dincolo de perimetrul lor de urgență, se „virtualizează” în timp și spațiu.”¹

Pornind de la faptul că ne aflăm în fața unei provocări, învățarea scrierii de mână în on-line, am încercat mai multe variante de a conduce și ghida copiii spre o scriere corectă a literelor de mână. Astfel am început să realizez diferite materiale necesare predării grafismelor și mai apoi a literelor. De multe ori m-am lovit de faptul că atunci când încercam să explic scrierea unei litere, mulți copii nu reușeau să țină pasul cu prezentarea sau nu aveau o conexiune bună la internet și se întrerupea conversația, iar scrierea literei respective era asimilată greșit. Pe lângă aceste neajunsuri, părinții, din dorința de a-și ajuta copiii, îi învățau să scrie litera, folosind literele de tipar.

Pentru că la clasa I orele se desfășoară în mod integrat, iar copiilor le plăceau momentele de muzică, am realizat materiale pentru litere, folosind muzica și desenul. Astfel au luat naștere „muzicogramele literelor”.

„Muzicograma reprezintă o metodă de ascultare activă a muzicii, elementul auditiv fiind completat de simboluri sau imagini. Scopul acesteia este de a face elevii și necunoscătorii de muzică să observe, să memoreze și să înțeleagă mai bine muzica cu ajutorul imaginilor, formelor geometrice.”²

Am adus metoda muzicogramei în orele de Comunicare în limba română, folosind cântece cunoscute și apreciate de către elevi, în care am inserat elementele grafice ale literelor învățate.

Cum se derula o oră de scriere folosind metoda muzicogramei.

Cu o zi înainte de predarea noii litere, elevii primeau o fotografie cu ordinea semnelor grafice, scrise de către mine. Alături de fotografie primeau și un video cu muzicograma întreagă, filmată, în care ei vedeau cum se desfășoară mișcarea, urmând semnele grafice și respectând ritmul impus de muzică. Elevii trebuiau să urmărească filmulețul și să traseze, în aer, semnele grafice avute în față. Apoi își copiau muzicograma pe o foaie și repetau mișcărilor sugerate de muzică și respectând modelul dat de învățător, de mai multe ori, în funcție de dorința și puterea fiecărui elev.

În muzicogramă nu existau doar semnele grafice ale literei ci și alte semne care să ajute la eliminarea monotoniei și să aducă aspectul ludic atât de necesar școlarilor de vârstă mică.

A doua zi, înainte de predarea literei se reia muzicograma, împreună cu toată clasa, se face explicarea mișcărilor și apoi se trece la scrierea literei.

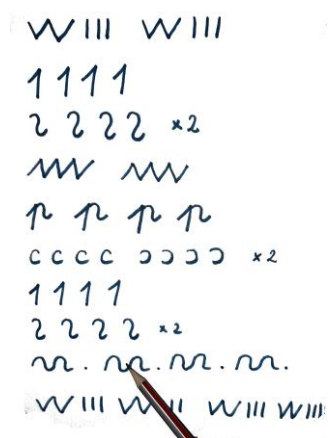
Deoarece această metodă îmbină elementele vizuale cu audiția muzicală, ajută la dezvoltarea atenției, atât asupra muzicii, cât și asupra conexiunii vizualului cu muzica și mișcarea.

Dacă la început, când predam literele fără a avea suportul vizual și auditiv, scrierea era o corvoadă pentru copii, după introducerea muzicogramelor, aceste lucru a devenit o joacă, iar copiii se străduiau mai mult să le scrie litera cât mai corect și mai frumos.

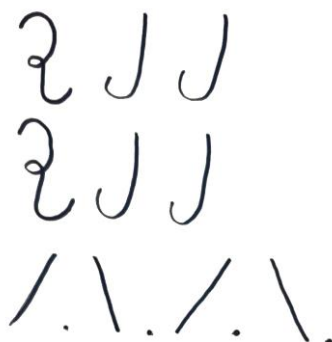
Exemplu:

Perioada de predare a literei p mic de mână a fost în preajma sărbătorilor de iarnă. Am realizat o muzicogramă care cuprindea semnele grafice ale literei, alături de alte semne grafice, pentru a nu interveni monotonia și a apărea plictiseala. Acestei muzicograme i-am atașat melodia „Eu sunt renul lui Moș Crăciun”, o melodie foarte apreciată de către elevi și care a fost învățată în clasa pregătitoare.

Elevii au urmărit înregistrarea cu exemplul dat de către mine, apoi și-au realizat și ei muzicograma, ca mai apoi să exerseze elementele grafice și chiar realizarea literei p. A doua zi, în cadrul orei on-line, am realizat împreună litera, iar majoritatea elevilor au reușit să scrie litera fără a întâmpina greutăți.

litera p mic de mână

litera R mare de mână

litera C mare de mână

Ca orice metodă și folosirea muzicogramei în predarea literelor de mână are avantaje și dezavantaje.

Avantaje:

- învățarea semnelor grafice urmărind un model;
- exersarea semnelor grafice de câte ori este nevoie;
- aspectul ludic al activității;
- predarea integrată.

Dezavantaje:

- timpul necesar pentru realizarea unei muzicograme;
- logistica necesară realizării și utilizării muzicogramelor;

Bibliografie

1. <https://www.scrisulfacebine.ro/2018/03/04/constantin-cucos-scrisul-face-bine/>
2. Alexandra HOMONE, „Audiția muzicală sau muzicograma, metode de educare muzicală a auzului”, *Tehnologii informatice și de comunicație în domeniul muzical*, pag. 10